

Persbericht

ONDERWIJSraad

Nassaulaan 6
2514 JS Den Haag

Telefoon: 070 310 00 00
Fax: 070 356 14 74
secretariaat@onderwijsraad.nl
www.onderwijsraad.nl

Kenmerk
20150082/1096

Datum
22 april 2015

Onderwijsraad kritisch over wetsvoorstel samenwerkingscholen

Staatssecretaris Dekker (onderwijs) dient het wetsvoorstel samenwerkingscholen te heroverwegen en op onderdelen aan te passen. Dit stelt de Onderwijsraad in zijn advies *Wetsvoorstel samenwerkingschool*, dat vandaag verschijnt. Zo moet de empirische noodzaak van het wetsvoorstel nader worden onderbouwd en dient de totstandkoming van samenwerkingscholen een uitzondering te blijven. Ook heeft de raad diverse bezwaren bij de voorgestelde bestuurlijke inrichting.

Met het wetsvoorstel samenwerkingscholen beoogt de staatssecretaris om samenwerkende scholen in de praktijk voor de formele juridische vorm van een samenwerkingschool te laten kiezen. Nu werken scholen eerder informeel samen. Het wetsvoorstel moet het ontstaan van een samenwerkingschool makkelijker maken en de bestuurlijke vormgeving van een samenwerkingschool vereenvoudigen. De raad waardeert dat de staatssecretaris maatregelen neemt om de kwaliteit en pluriformiteit van het onderwijs in krimpgebieden te verzekeren. Samenwerkingscholen bieden de mogelijkheid om een aanbod van zowel openbaar als bijzonder onderwijs te handhaven. Maar de wetgever blijft met dit wetsontwerp niet op alle punten binnen de constitutionele kaders en houdt onvoldoende rekening met effecten in de praktijk, zo concludeert de Onderwijsraad.

De raad vindt dat de staatssecretaris beter aan moet geven waarom informele samenwerking tussen scholen problematisch is. Ook vindt de raad dat de veronderstelling dat informeel samenwerkende scholen onder de voorgestelde regeling wel voor formele samenwerking zullen kiezen, beter onderbouwd moet worden.

Samenwerkingschool met dit wetsvoorstel geen uitzondering meer

De samenwerkingschool is door de grondwetgever bedoeld als uitzondering op het duale stelsel van artikel 23 van de Grondwet voor situaties waarin het voortbestaan van een aanbod aan openbaar of bijzonder onderwijs niet op een andere manier verzekerd kan worden. De raad beoordeelt het wetsvoorstel vanuit dit grondwettelijke kader en is van mening dat er binnen het wetsvoorstel geen sprake meer is van een uitzonderingsvariant als het gaat om de totstandkoming van samenwerkingscholen. Volgens het wetsvoorstel zou in het speciaal en voortgezet onderwijs één van de fuserende scholen onder de stichtingsnorm moeten zitten en zou in het primair onderwijs één van de betrokken scholen minder dan zestig leerlingen boven de geldende opheffingsnorm moeten hebben om een samenwerkingschool te kunnen vormen. Met name in het primair onderwijs vallen zo veel scholen binnen deze marge dat de samenwerkingschool in potentie een reguliere variant zou worden. Dat past niet binnen het huidige grondwettelijke kader. De raad adviseert de voorgestelde kwantitatieve normen zodanig te herzien dat het uitzonderingskarakter van de samenwerkingschool overeind blijft.

De raad zou het onwenselijk vinden als de samenwerkingschool gebruikt kan worden om de fusietoets te omzeilen. De raad adviseert daarom het loslaten van de fusietoets te heroverwegen.

Voorgestelde bestuurlijke inrichting samenwerkingschool biedt onvoldoende waarborgen

De raad adviseert af te zien van het verplichten van een identiteitscommissie op schoolniveau. De voorgestelde identiteitscommissie staat volgens de raad haaks op de bestuurlijke verhoudingen binnen het onderwijs en doet geen recht aan de positie van het bevoegd gezag. De positie van de voorgestelde identiteitscommissie is volgens de raad onduidelijk. Met name de verhouding tot het bevoegd gezag en de medezeggenschapsraad is niet

helder. Dit kan volgens de raad in de praktijk met name bij conflicten tot problemen leiden. Afhankelijk van de bestuursvorm zou volgens de raad de gelijkwaardigheid van het openbaar of het bijzonder onderwijs beter gewaarborgd moeten worden zodat beide soorten onderwijs steeds tot hun recht kunnen komen.